

KURJER WARSZAWSKI.

D. 3. Września. — Rok 1844.
Wtorek.

№ 235.

Jutro, Śta Rozalja.
Ostatnia Kwadra.

Wczoraj o godz. 8ej z rana, odbyło się uroczyste otwarcie *Szkoły sztuk pięknych* w pawilonach po-uniwersyteckich domu *Kazimierowskiego*. Dyrektor Gimnazjum Realego *Karol Frankowski* w towarzystwie Inspektora i Nauczycieli tej szkoły, rozpoczął dzień ten pamiętny mową, w której odmawiał w żywych kolorach zgromadzonym uczniom równie stronę estetyczną iako i korzyści materialne wynikające z szlachetnego zawodu Artysty; oraz ocenił szczeremi słowy ten zupełnie nowy i wielce szacowny dar, którym nas opiekuńczy Rząd obdarzył, i istotnie nowy, ponieważ dotąd w kraju naszym specjalnej szkoły sztuk pięknych nie było. Po odczytaniu ustawy szkolnej i innych przepisów, uczniowie udali się na Mszę Śtą do Kościoła PP. *Wizytek*, żądając za powrotem do sal, rozpoczęły się kursy.

— N. PAN raczył przeznaczyć pod zwykłemi warunkami, następujące pensje emerytalne, oraz dodatki do pensji, rocznie. Otrzymali: PP. *Jan Nowicki*, b. Podśędek, do pensji rubli sr: 337 kop. 50, dodatek r. s. 45. Igo: *Sokołowski*, b. Sędzia, do pensji r. s. 506 k. 25, dodatek r. s. 168 k. 75. Mich: *Geroszowski*, Zastępca Sekretarza, r. s. 600. Igo: *Walęcki*, Asesor, r. s. 187 k. 50. Hel: z *Borzękich Zalewska*, Wdowa po b. Naczelnika Archiwum, r. s. 216 k. 25. Lud: z *Wilmanów Wyżykowska*, Wdowa po b. Kanceliście, i dzieci jego z pierwszego małżeństwa, oraz z 2go, r. s. 31 k. 25. Roz: z *Kowalskich Jakóbowska*, Wdowa po b. Woźnym, oraz dzieci ich, r. s. 30. Anto: z *Stankiewiczów Sobolewska*, Wdowa po b. Podśędka, r. s. 121 k. 87 1/2. Fr: *Łętowski*, Sędzia Try: Cy; r. s. 450. Kata: z *Maciejowskich Bukowska*, Wdowa po b. Woźnym, i Syn ich, r. s. 12 k. 42 1/2. Fr: *Gawroński*, b. Asesor, do pensji r. s. 360, dodatek r. s. 45. Mar: z *Landrafów Sobotowska*, Wdowa po b. Sekretarzu, i Syn ich, r. s. 540. Ang: *Pręgowski*, p. o. Radcy Prawnego, r. s. 675. (Dals: c. n.)

— Darowizny przez *Elżbietę z Rejnhardtów Bykowska*: Rs 300 na fundusz stały dla Kościoła paraf: w *Rawie*; Rs. 75 na fundusz utrzymania z procentu w dobrym stanie *Kaplicy Śtej* *Elżbety* na smę-

tarzu grzebalnym w *Rawie*; Rs. 75 dla Zgromadzenia *XX. Augustjanów* w temże mieście; iakoż Zapis dla *Bóinicy Wielkiej* i dla *Bóinicy Górnej* w *Lublinie* po Rs. 7 k. 50 przez *Starozak: Gerszona Gnathaus*, uczynione, Rada Admia: zatwierdziła.

— Ogłoszono Konkurs na urząd *Obrońcy* przy *Warszaw: Departamentach Rządzącego Senatu*. — *Posiedzenie centralne Warsz: Tow: Dobr:* odłożono na *Jutro* t: i: d. 4 b. m. o go: 11tej przed połud:.

— *Józef Lessel*, *Budowniczy Miasta Warszawy*, rozstał się z tym światem wczoraj; pozostała *Familja* zabrasza *Krewnych* i *Przyjaciół* na *exportację* zwłok iutro o godz: 5tej po południu z domu przy *ulicy Nowy-świat* Nr 1303, na smętarz *Powązko-ński*; oraz na *Nabożeństwo żałobne* w dniu 6 b. m. o godz: 10tej rano w *Kościele XX. Kapucynów*.

— *Jan Bertram*, przeżywszy lat 33, zakończył życie wczoraj. *Stroskana Matka* wraz z *Familją* zabrasza *Krewnych* i *Przyjaciół* na *exportację* zwłok iutro o go: 3ej z połu: z *Kaskady* z *rogatkami Marymontskimi*, na smętarz *Reformowany*.

— Ogłoszono *Prospekt* na dwa dzieła, jedno o *Uczonych Kobietach*, drugie *Sawantha*, *Powieść*. Czynnny udział, iaki teraz przyjmować zaczyna piękna w *Literaturze*, dała *Autorowi* powód do napisania 2ch dziełek. W jednym z nich pod tyt: *O Uczonych Kobietach*, rzucone są uwagi nad tym przedmiotem; 2gie, pod tyt: *Sawantha*, rozwija zasady w pierwszym wskazane, i zastosownie je do praktycznego życia, i w szczególności do życia *Kobiety*, oddanej wyłącznie *pracom* *uczonym* i *piśmiennictwu*. Co lże rozumowaniem wykazać postanawia, to 2gie dowodami popiera. W *powieści* wystawiona jest *Kobieta* uczona w *rozmaitych* *epokach* *iej* *życia*, okazane są *oraz* *skutki* *iej* *zatrudnienia*, *tudzież* *wpływ*, *iaki* *ona*, *przez* *literackie* *prace* *swoie*, *wywiera* *na* *społeczność*, *na* *rodzinne*, *domowe* *i* *swoie* *własne* *szczęście*. *Oba* *pisma*, *nie* *ograniczając* *się* *wzorami* *własnymi*, *czerpają* *ie* *z* *obcych*, *tak* *z* *czasów* *dawniejszych*, *iako* *i* *ostatnich*; *a* *będąc* *dalekimi* *od* *ducha* *krytyki* *i* *rozbioru* *szczególno* *wego* *dzieł* *przez* *Kobiety* *pisanych*, *wy-*

jaśnieją swój przedmiot w ogólnych rysach, stylem dla tego rodzaju dzieł najwłaściwszym, nietchnącym żądą naukową erudycja, lecz, w ogóle, lekkim, humorystycznym. Jest to jeden z najwyrazistszych szkiców obyczajowych naszego wieku, przez żadne pióro dotychczas nietknięty. Oba te dziełka idą razem do druku, i wyjdą niezawodnie na widok publiczny w końcu Października r. b. Papier piękny, poprawność i ozdoby drukarskie zalecać je będą. Choć oba dziełka traktują jeden przedmiot, gdy ten wszelako, pod względem układu literackiego, w jednej książce pomieścić się nie da, drukują się przeto oddzielnie, i oddzielnie też, po wyjściu z druku sprzedawać się będą. Cena prenumeraty obu dzieł w Warszawie zł. 6 gr. 20; na Prowincji zł. 8 gr. 20. Po wyjściu z druku, cena ich podniesiona zostanie: *O Uczonych Kobietach*, do zł. 4ch; *Sawantka*, do zł. 8. Prenumerować można we wszystkich Księgarniach i Sklepkach poczt., oraz u P. Kolektorów, przez Autora do tego upoważnionych, i biletami przez niego zaopatrzonych. Prenumerata z dniem ostatnim Października r. b. zamknięta zostanie. — W puszcze Dobroczyńności będącej w pracowni Redakcji *Kurjera Warsz.* zasłeszono zł. 152 gr. 25. — *Walc Popury z Opery Don Paskwale*, ułożony na Orkiestrę Teatru Rozmaitości i przerobiony na fortep. przez J. *Dimse*, wyszedł w Składzie muzyki Igo: *Klukowskiego* przy ulicy Miodowej; cena złoty 1 gr. 15. Do tegoż Składu nadszedł transport świeżych *Strun* baranich rzymskich.

Rząd Gubernjalny Sandomierski. Ponieważ 2gi do roku walny 5ciodniowy *Jarmark na bydło wszelkiego rodzaju, wyroby i towary* w mieście Gubernjalnem *Radomiu*, rozpocznie się w r. b. dnia 28 Sierp. (9 Wrzes.); przeto Rząd Gubernjalny termin powyższy interesowanej Publiczności niniejszem przypomina. Gubernator Cy: Rzecz: Rad: St: Szambelan J. C. K. M., *Bechteliew*. Za Naczelnika Kanceli, *Filipowicz*.

Z Płocka. — Ciągłe ulewę, były powodem okropnego w tutejszem mieście zdarzenia. Część góry, na której są budowy, podmyta wodą, zawalając i zasypała 2 domy u spodu tej góry nad brzegiem Wisły stojące. W gruzach domów w zupełności zniszczonych, znaleziono zabitych i porażonych, a następnie w Szpitalu zmarłych, w ogóle 13

osób. Niestety mieć chciało, że między zabitemi znajdowała się *para dopiero zaślubionych nowożeńców i Muzykanci* do obchodu aktu weselnego użyć.

Anglja. — P. Robert Peel (Pil) 23go z. m. udał się do Xcia Alberta do Windsoru na posłuchanie, poczem miał długie rozmowy z pierwszym Lordem admiralicji, z Ministrem spraw zagranicznych, i Sekretarzem głównego Wodza armji. — W portach zajmują się teraz gorliwie uzbraianiem okrętów. — Kapitan Warner osiadał nową próbę bombą nie widzialną, celem zniszczenia okrętu na odległość 5 mil angi.; i chce poddać się przy operacji pod dozór Oficerów marynarki, pod warunkiem, aby w razie udania się próby, Rząd mu odkupił tajemnicę za 600,000 dukat. W *Portsmucie* głoszą, iż Rząd przystaie na te warunki. — Król Belgicki wkrótce spodziewany jest w Anglii.

Francja. — Rząd ogłosił następującą depeszę telegraf. o potyczce stoczonyj przez Marszałka *Bugeaud* (Bużo), datowaną z *Marsylii* 22go z. m. o 5tej wieczorem, a z powodu mgły przerwana: „Wyruszywszy przeciwko armji *marokańskiej*, która codziennie stawiała się liczniejszą i groźniejszą dla *Algierji*, spotkałem ją 14go z. m. o 2 mile drogi przed jej obozem. Armja ta w 20,000 ludzi rozpoczęła kroki zaczepne w chwili gdy czoła naszych kolumn przeprawiały się przez *Isly*. Zostaliśmy ze wszelch stron osłonięci. Najkompletniejsze zwycięstwo...” Depesza w tem miejscu jest przerwana, datowaną była 14go z. m. z *Kudiat Abdel Rhaman*, wzgórze to położone jest na granicy *algiers.* wnoszą z tą, iż walka zasła w posiadłościach franc. — *Dziennik Sporów* z umiarkowaniem ale też z pogardą wspomina o korespondencjach angi. umieszczonych w gazecie *Czas*, lekce ważących bombardowanie *Tangeru*. — Wyjazd Króla do *Anglii* stanowczo jest oznaczony na 15go b. m. — Dwór przywdział 8-dniową żałobę po zgasłej J. C. W. W. Xżnie ALEXANDRZE MIKOŁAJEWNIE. — W gazetach zapowiedziano wyjście dzieła pod tytułem: „Wspomnienia *Jakóba Lafitta*”, przez niego samego napisane. Zię zgasłego protestuje przeciw autentyczności tych wspomnień, ponieważ istota pamiętniki jego teścia ieszcze są opieczę-

towne. — Do *Afryki* mają wysłać 18 do 20,000 wojska. — Rządowi wiele na tem zależy ukończyć wyprawę marokańską przed upływem b. m.; w tej porze bowiem zwykle nastają na morzu *Śródziemnym* burze utrudniające żeglugę większym statkom wojennym. — Wicekról *Egiptu* nie tylko miał zawrzeć traktat handlowy z Anglią, ale miał także przyjąć jej opiekę dla siebie i swojej rodziny; za to pozwoli Anglikom założyć kolej żelazną z *Kairu* do *Suez*, i wprowadzać towary ang. do *Egiptu*. — Dzienniki ministerjalne ponawiają zapewnienie, iż Francja nie myśli rozprzeżnienia swoich posiadłości w *Afryce*. — Trybunał depart: *Sekwany* pierwszej instancji, 21go b. m. wydał wyrok uznający seperację sławnej *Tancerki Marji Tagljoni*, z jej Małżonkiem *Hrabią Gilbert de Voisins* (Wnucz).

Galicja. — We *Lwowie* Sejm postulatowy na rok administracyjny 1845, rozpocznie się 16 b. m.

Hiszpanja. — Obie Królowe przybywszy 15go z. m. do *Walencji*, wyjechały następnie do *Madrytu*. Posłowie francuzki, angielsi i belgicki drogi z *Barcelony* do *Tarragony* odbyli razem na parostatku; tenże statek 17go z. m. wrócił do *Barcelony*, aby dostatecznie obładować się węglami i odpłynąć do *Mogador*. — 28go Czerwca stracono w *Hawanie* 12tu hersztów spisku *Murzynów*, który miał na celu wymordować białych. Między straconemi, znajdował się jeden nazwiskiem *Placido*, z Ojca białego i Matki mulatki, przez cały *Poeta*, z powodu, że okazywał wiele talentu do poezji; otrzymawszy na miejscu egzekucji 4 kule w ciało, miał jeszcze dość siły wykrzyknąć: „Adios mundo, no hay piedad en él, fuego!” (Bywaj zdrów świecie, nie ma łaski w nim, ognia!).

Niemcy. — Zbiitą urzędownie wiadomość, iakoby bandyta *Psieg* zbiegł z więzienia w *Kepnie*. — Cesarzowa *Wdowa Austriacka* i Xzwo *Luitpold Bawarscy* przybyli do *Berchtesgadenu*. — Król *Holenderski* 2go b. m. miał wyjechać z powrotem do *Hagi* z *Wajmaru*; zaś Królowa *Holenderska* dłuższy czas w tem mieście zabawia.

Turcja. — Fregata pruska *Amazonka* 12go z. m. zawinęła do *Stambułu*. — *Omer Dszemal Efendi*, który niedawno wrócił z *Tunetu*, udał się iako Pełnomocnik Porty do *Syrji*. — 9go z. m.

pożar pochłonał w mieście *Jassy* 400 domów; szczęściem gwałtowna ulewa, przyczyniła się do ugśsenia płomieni, któreby przy mocnym wietrze mogły całe miasto zniszczyć; pojmano kilku podpalaczy.

Rozmaitości. — W Anglii zaprowadzono *Lombard* wypożyczający nie na zastawy, ale na słowo honoru. Rzecz ciekawa, ile czasu potrzeba aby ten lombard zbankrutował. — 2go z. m. drzewo mające 6 stop długości okryte kilku tysiącami polipów i gniazdami polipów zostało wyrzucone przez fale morskie w bliskości wsi *Paune* na wybrzeże *Holandji*; polipy żyły jeszcze przez 3 dni, przez który to czas oblewano je ciągle wodą morską. — W *Heutlingen* zdarzył się teraz rzadki przypadek, iż bliźnięta dożyły 80tej rocznicy urodzin; tak iż razem przeżyły lat 160. — W *Winson* odbywają teraz próby nowego rodzaju bomb, która przy pękaniu może poruszyć 50,000 metrów kubicznych ziemi. — Żeglarz napowietrzny *Komaszy* rodem z *Bolonji* odbył tej wiosny w *Stambule* w obec Sałtana i licznie zgromadzonego ludu żeglugę napowietrzną, któraby łatwo miała skutek niepomysłny, gdyż balon wpadł w morze, a *P. Komaszy* tylko z trudnością został ocalony. — *Drzewo Bogah*. Pułkownik *Kamfel* w opisie swojej podróży po wyspie *Cejlon* opowiada: „W drodze do *Kolombo* ujrzałem najpiękniejsze drzewo *Bogah*, iakie znajduje się na wyspie *Cejlon* i jest najosobliwsze na całej ziemi. Nie przesadzam, twierdząc, iż pod jego gałęziami może zmieścić się 10,000 wojska w ścieśnionej kolumnie ustawionego. Te pyszne drzewa uważają zwolennicy *Baddy* za święte, gdy bowiem wspomniany *Bożek* zstąpił na wyspę *Cejlon*, usiadł sobie pod drzewem *Bogah*. Każdy kto takie drzewo zszerepi, iak buddyści twierdzą, idzie prosto do Nieba. Drzewa bogahowego nie używa się nigdy na iakikolwiek materiał, gdyż jest grzechem dotykać świętego pnia siekierą. — Do rzędu Artystów teatru polskiego we *Lwowie* zostali przyjęci: *J. Pani Walde* i *J. P. Z-nopolski*. W temiecznym teatrze *Niemieckim*, na dochód utalentowanej młodej *Śpiewaczki* *Baronówny Riese*, przedstawiono Operę *Córka pułku*; rolę główną śpiewała w języku francuzi i towarzyszyła na bębenku.

PRZYJECHALI do WARSZAWY.

Xię Sapięha Paweł z Wysokiego; Potocki Leon Hr. z Tykocina; Behm Ant: Dz: z Ożarowa; Skotnicki Mich: Dz: z Zakrzewa; Mierzyński Henr: Dz: z Wiednia; Radoszewski Henr: Dz: Krepy; Lange Frydrych Dz: z Cieletnik; Cielecki Marcell Ob: z Rutki; Ciemiowski Sew: Oby: z Czerwonki; Borkowski Karol Oby: z Luborzycy; Rapacki Winc: Ob: z Brańszczyka.

DONIESIENIA.

W kamienicy na krako: Przedm: Nro 390, dawniej Pzennego, blisko Wzytek, jest do wynajęcia **POKOJ** na 1m piątrze, świeżo malowany, z piękną posadzką, z nowym piecem, od Sgo Michała r. b., lub zaraz. — Tamże i st do sprzedania **KON** kary, piękny, duży, do karety, lat 8 mający. — Tamże potrzebna jest **UCHARAKA** z chlubnemi świadectwami, od Sgo Michała r. b., i młoda **DIIEWCZYNA** do posługi.

NAUCZYCIEL, upoważniony od Rządu do wykładu Matematyki w zakresie klas 4ch, pragnie udzielać lekcje tego przedmiotu w polskim lub rosyjskim języku, za umiarkowem wynagrodzeniem. Wiadomość przy ulicy Freta pod Nr 255, w Handlu Korzeonym.

GUWERNANTKA posiadająca język niemiecki, upoważniona do udzielania lekcji w 3 klassach Pensji wyższej pl i żeńskiej, życzy sobie przyjąć odpowiednie miejsce w Warszawie, na Prowincji lub w domu prywatnym, w którym podejmuje się także udzielać początki języka polskiego i francuzkiego. Wiadomość powziąć można w Szpitalu PP. Marcinkanek, w mieszkaniu W. Wyszyńskiej.

Z przyczyny wiaźdu, są do sprzedania różne rzeczy, iako to: **CHUSTKA** uowa francuzka Kachemir, Szale, i kilka Chustek używanych, Komoda i Stół, przy ulicy Jeznickiej róg Starego Miasta Nr 71 na 1m piątrze, od godz: 10 do wieczoru.

Umiejący czytać i pisać po polsku i niemiecku, chlubnemi dowodami zaopatrzeni, życzy sobie przyjąć obowiązek **PISARZA** Hotelu lub Murgrabięgo Domu w Warszawie. Wiadomość przy ulicy Żabiej pod Nr 472. u Krawca Fr: Pietrzykowskiego.

Zawiadania się Właścicieli Dóbr Ziemiękich, iż Fabryka Piwa Bawarskiego Alexandra *Lentzkiego*, w Warszawie przy ulicy Ogrodowej N° 849, zakupił **CHMIEL** ze zbioru tegorocznego, tak świeżo-zielony, iakoteż i suszony *latosł*.

Rozmaite **MIESZKANIA** są do wynajęcia od Sgo Michała r. b., w Kolenji Mokotowie Drużbaszczyzna zwanej, a to wraz z Stajniami i Wozowniami lub bez tych. Wiadomość na miejscu u Rządu.

W pałacu zwanym Kossowskich pod Nr 6 8 przy ulicy Bielańskiej, jest do wynajęcia od kwartału, **LOKAL** na dole, obecnie przez Fabrykanta Pówo-

zów zajmowany, składający się z 3ch obszernych Pokoi, z Kuchnią angielską, Warsztatu rozległego na różne Fabryki, Wozowni na 8 Powozów, oraz Piwnicy i Góry. Wiadomość u Struża.

Kocz używany z fordekiami, i **KARETA** podwójna, bardzo w dobrym stanie, parą Chomontangielskich z czarnemi brązami, mało używane, są do nabycia przy ulicy Nowy-świat pod Nr 1314, obok Apteki Titiusa, u Siodlarza A. Dąbkowskiego.

W Spichrzu dawnego browaru na Solcu, zaraz za Szlachtuzem, wyprzedaje się **OWIES** czysto młynkowany, małemi i dużemi partjami, na mijsu bez odstawy. Wiadomość w każdym dniu i godzinie na nijsu w tymże Spichrzu. Karta oznajmująca wyprzedanie, przybita jest na Bramie od ulicy, druga przybita jest na drzwiach Spichrzu od podwarza.

Wyleżdżający do **CHARKOWA**, życzy sobie mieć **TOWARZYSZA** podróży, lub na wspólny koszt z kim zabrać się do wspomnionego miejsca, albo tylko do **KIJOWA**. Blizsza wiadomość przy ulicy Trebackiej Nro 627, na 2gim piątrze, u P. Maiewskiego.

Doniesienie Loteryjne

Z KANTORU WERTHEJMA

przy ulicy Miodowej w domu W. Dyzmańskiego, **LOSOW KUPNYCH** do 2giej klasy 64 Lot., której ciągnięcie **POJUTRZE** rozpocznie się, całych i częściwo: w Kantorze moim nabyć można.

Dwie **KROWY** młode, dojne, z dobrej rassy, są do sprzedania przy ulicy Bednarskiej pod Nr 2690, w zabudowaniach **XX. Bernardynów**; w temże samem miejscu, jest 308 kop **GONTÓW** wyborowych do zbycia.

Onegdaj zginęła **SUCZKA** z gatunku wyżełków, młoda, cała biała, uszy i łeb kasztanowate. Kto ją odprowadzi pod Nr 1283 przy ulicy Nowy świat, do Małora Kobuszyńskiego, otrzyma nagrodę; w przeciwnym razie do odpowiedzialności sądowej pociągnięty będzie.

Dziś rano ciepła stopni 12. Wczoraj w połud: 18. **TEATR WIELKI**. Jutro, 2gi raz *Anna Bolena*, przez Artystów włoskich.

TEATR ROZMAITO. Jutro, 4ty raz *Okoliczności*. 4ty raz *Okno na pierwszym piątrze*.

Mam zaszczyt donieść *Sian*: Publiczności, iż o twartym został **SKLEP PIEKARSKI** pod Nr 594 przy ulicy Bielańskiej, gdzie dostanie **CHLEBA** różnego gatunku, **BUZEK** tak Berlińskich, Warszawskich, Poznańskich iak i innych, po cenach iak zwyczajnie w Sklepach Piekarskich. *J. Steinmetz*.

Jutro u *Maiewskiego* przy ul: Bednarskiej, na Śniadanie: Zająć, Indyk, Kapłon, Comber, Pieczeń barania, cieleca i angielska, Zrazy, Kaczka, Nelsony, Półdewica, Rozbratel, Zupa i Raki.